

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Gazeta Częstochowska

Redakto

КВІТАНЦІЯ.

AKCJA i ADMINISTRACJA

wa, Aleja II № 38, telefon № 50.

Wydawca Antoni Siennicki.

W

Отпечатанный без предприя-

oszeń na stronie 4-ej.

Cena 3 kop.

тельной цензуры № 2 газеты

anów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godz. 7-8 wieczorem.

„Gazeta Częstochowska” заключающий

Y PARYSKI B. Zarzeckiego w Częstochowie, II aleja № 19.

Teatr

въ себѣ печать 1 лист

Grudnia do czwartku 6 Stycznia 1910 r. Korzystajcie z okazji!

Część I. Zokbi

доставленъ ко мнѣ въ канцелярію.

w Częstochowie program z 8 ch przepięknych oddziałów.

GENY M

1910

1. w Częstochowie program z 8 ch przepięknych oddziałów.

Полицеймейстеръ

2. **Jim Blackwod** artystyczne. Część II. 8 **Rudolf Harsburaki** wspaniały dramat historyczny w 6-ciu oddzi-

города Ченстохова

3. **Zycie już się naprzykrzyło** bardzo wesołe sceny.

Galerja 20 kop. Uczniowie dzieci i żołnierze płać połowę Początek w Niedzielę Świętą o godz. 42.

Sala ogrzewana piecami żelaznymi. Zarządzający teatrem **St. Cortowicz.**

CH JARMARKACH POD NAZWA

LUG PRÓB I WZORÓW

Comandyt „Galerja Luxenberga, Senatorska 29.

№ 141-28) 73-78, 88-50, 88-51.

na wyroby: włókniste, konfekcyjne, galanteryjne, szmuklerskie, norymberskie, kosmetyczne, rymarzkie, meblowe, materiały piśmienne, zabawki, aparaty fotograficzne, instrumenty muzyczne, aparaty, przybory graficzne, wyroby żelazne, łańcuchy domowego, żelazne, porcelanowe, łańcuchy, przybory oświetleniowe, opalowe, przybory rzemieślnicze oraz artykuły spożywcze itp. 1117-7-1

Росписка № 3783

Узаконенное число экземпляров № 2 издания

изъ типографіи

получено 22/12 1909 г. въ 11 ч. м.

подопы Разибр. Экземп.

Инспекторъ по дѣламъ печати

Гор. Лодзь

TEATR „ODEON” W. KRZEMIŃSKIEGO (Najstarszy w Królestwie)

Zupełnie nowa, zmiana programu! Między innymi: (u artystów Rzymskich. **Cierpienia artysty**, fantazja dramatyczna w kolorach **naścioro dzieci**, (komiczne). **Dzieci ulicznika Paryskiego**, (komiczne) i wiele innych.

undant XX-go wieku farsa w 1-ej odsłonie (Reżyser W. Nynkowski) W Kalloskopach wystawioną między innymi serją zdjęć z „Muzeum Louvre w Paryżu”.

Przedstawienia w niedzielę i święta od godz. 4-ej, w soboty od 4-ej w pozostałe dnie od godz. 5 po poł. Miejsca po 40, kop. 30 i 20 kop. Dzieci do lat 10 i uczniowie płać połowę.

Szczegóły w afiszach i programach.

Uwaga: W sobotę 1 i niedzielę 2 Stycznia od godziny 1 do 3-ej odbędą się przedstawienia **dienne**, przeważnie dla dzieci i młodzieży podług specjalnego programu. Na które każda dorosła osoba ma prawo wprowadzić jedno dziecko bezpłatnie. Ceny miejsc zwykłe.

Kalendarz.

Dnia Daniela B. Genoa. Władysława Tytusa B. Rygozzu B. W. Dobromyła. Sekcja artyst. u. 8. 13. Zienód. 3. 54. Przygot. dnia 0. 07. 01.

Armia chińska.

Jeszcze niedawno temu znawcy Dalekiego Wschodu przepowiadali, że rok 1923 w sprawach wschodnich będzie rokiem krytycznym. W tym bowiem roku upływa termin dzierżawy półwyspu Szantung i Port Artura, po upływie którego Chiny zamierzają upomnieć się o swoje prawa.

Nabraniu tego rodzaju aspiracji nie mogą się podobać Japończykom, zdziwionym czasowe obecne posiadanie wspomnianych miejscowości zamiast wieży. Przewidywano więc nieunikniony konflikt i starano się odgadnąć, jakie stanowisko wobec niego zajmie rząd rosyjski.

Spór o kolej mandzurską do Amur wzbudził powszechne zainteresowanie, widziano w nim bowiem pierwszy symptom antagonizmów na Dalekim Wschodzie, tem ciekawszy, że według wielu danych, stosunek tamtejszych sił politycznych od r. 1904 zdaje się uległ pewnym zmianom.

Rzeczywiście od 1904 r. w Chinach zrobiono dużo w celu zreformowania państwa na sposób europejski, oraz za-

prowadzenia ustroju parlamentarnego. O tych reformach korespondenci europejscy piszą zazwyczaj napół sceptycznie, lub napół pobłażliwie. Inaczej na nie zapatruje się znawca stosunków tamtejszych, belgijski podpułkownik Lambert, którego raport o tegorocznych manewrach chińskich rzuca bardzo ciekawe światło na rezultaty tych usiłowań reformistycznych.

„Co do kawalerji, uważam sprawność jej za niedostateczną i zdaje mi się, że z powodu zaniechania ćwiczeń w jeździe konnej na placu musztry, żołnierze nie siedzieli dość mocno w siodle, skutkiem czego w polu nie wykazali dostatecznej śmiałości i ruchliwości. Użyte taktycznej tej broni ograniczyło się do mało ruchliwej służby wywiadowczej, prowadzonej za pomocą małych oddziałów.

Piechota złożyła bezwarunkowo dowody wielkiej wytrwałości. Widocznym jest, że wyrobienie indywidualne jest doskonałe. Dyscyplina ognia w boju przestrzegana była sumiennie i znać, że wśród żołnierzy panuje koleżeństwo bojowe.

W artylerji wyrobienie indywidualne również jest doskonałe. Podczas strzelania, obsługa umie, jeżeli miejscowość nie przedstawia zbyt wielkiej trudności, posiłkować się doskonale sztucznymi maskami.

Wojska pomocnicze sprawowały się doskonale i pod Tai-hutsien podziwiałem most, który zbudowano w sposób iście wzorowy.

Manewry te kazał wnieść, że wyrobienie indywidualne jest wyborne, chociaż pomysły strategiczne nie zawsze są szczęśliwe.

Zwazywszy ile lat studjów i praktyki dowodzenia potrzeba u nas w Europie na wyrobienie dobrego dowódcy, nie należy się temu dziwić. Żołnierz chiński jest żołnierzem pierwszej klasy; z natury posłuszny swym dowódcóm, wysoce wytrwały i umiejący sobie radzić we wszelkich okolicznościach. Co do jego wartości moralnej, myślę, iż pozostaje ona pod wpływem radykalnej ewolucji, jaka odbywa się obecnie w Chinach. Zawód wojskowy przestaje być uważany za szkodliwą i jestem przekonany, że żołnierze chińscy znajdujący się pod wodzą kwiatu miejscowej inteligencji, nabiorą poczucia honoru wojskowego, który był obcy dawniejszym żołdakom. Największą wadę armii chińskiej, stanowi absolutna mierność jej kawalerji i obawiać się należy, że zbyt późno zrozumie, jak dalece niedostatkami tego rodzaju mogą stać się niebezpiecznymi w wojnie współczesnej. Drugą wadę, którą wszakże łatwo będzie usunąć, stanowi wielka różnorodność uzbrojenia, następstwa czego zbyt łatwo są do przewidzenia, bym potrzebował się nad niemi rozwodzić.

Wspomnę jeszcze o niesłychanie skomplikowanym zapatrywaniu wojska w zrywności w czasie boju, które bezwarunkowo musi wywołać powszechne zamieszanie.

Sądząc z raportu podp. Lamberta,

można wnosić, że jeżeli Chiny i w innych dziedzinach poszczęścić się mogą takimi rezultatami, co w dziedzinie wojskowości, to wkrótce może będziemy świadkami bardzo doniosłych wypadków.

Chociaż bowiem Japończycy twierdzą, że Chiny są niezdolne do zaprowadzenia u siebie ustroju konstytucyjnego, to raczej daje do zrozumienia, jak niepożądanym byłoby dla Japonii zmocnienie Chin, niżeli przekonywają o niemożności zaprowadzenia w Chinach poważnych reform.

Wszystko to pozwala wnosić, że na pobrzeżach Oceanu Spokojnego wyrasta nowy czynnik, który jeżeli tylko zainteresowani sąsiadzi pozwolą mu się rozrosnąć, może wywołać bardzo poważny przewrót w stosunkach politycznych.

Ojczyzna.

Prof. Wincenty Lutostawski otrzymał z Pelsyanji list od robotnika polskiego, pracującego w kopalni, pozbawionego w ciągu niemal połowy życia swego obcowania z ludźmi, wychowanego w rodzinie, obojętnej na sprawy narodowe. Skąd zacerpnął ten zakopany w ziemi kret górniczy iskrę Bożą, promień ideału narodowego. Skąd pisze:

„Ojczyzna! Co za słowo ogromne, przerażające mnie, choć nie wiem sam, jak lub skąd. Pycha nierazby mnie pchnęła do grzechu lub jakiego wykro-

RYDZEWSKI i S-ko
Biuro Techniczne w Częstochowie, Teatralna 13
Telefonu 101.

Otworzyło oddział instalacji wodociągów, kanalizacji, ogrzewań centralnych i melioracji rolnych pod kierunkiem technika specjalisty. Wszelkie roboty od najskromniejszych wykonywane będą przez sprowadzonych zdolnych młotów pod nadzorem technika, po cenach przystępnych. Dla reperacji stale dysursa monterów.

ROZMAITOŚCI.

— Statystyka balonów sterowanych i latawców.
Znany sportsmen, Scipio Borghese, przedstawił w parlamencie włoskim tablicę statystyczną o istniejących już w państwach główniejszych balonach sterowanych i latawcach. Tablica ta daje poniższy obraz podziału „sił powietrznych“:

Balonów latawców	Balonów będących w budowie
Kraje ogólnych wojen	Kraje prywatnych wojen
we Francji 9	w Niemczech 5
w Anglii 4	w Rosji 10
w Stanach 27	

Zjednocz.	7	2	17	4	7
„ Niemczech	10	7	6	8	7
„ Anglii	3	2	6	4	1
„ Belgii	1	—	5	1	2
„ Włoszech	3	1	2	2	3
„ Austrii	—	—	5	1	2
„ Japonii	1	1	3	1	2
„ Rosji	2	2	1	5	—
„ Szwajcarii	—	—	2	1	1
„ Hiszpanii	—	—	2	2	—

OFIARY.

Zamiast powinszowań Noworocznych:
Prüfer na wpisy gimn. Kosmińskiego rb. 1.

Paulina Skulska rb. 1.
Bracia Sarna zamiast powinszowań noworocznych do uznania redakcji — rb. 2.

Sprostowanie.
W Nr. 1 „Gaz. Częst.” mylnie umieszczono na salę zajęć B. i K. Krakowicki rb. 2, zamiast rb. 1.
Na wp. ucz. pensji Chrzanowskiej nie Kurowski a Kukawski.

Robotnicy, zapisujcie się do związków zawodowych!

NASZE PREMIMUM!

na 1910 rok.

Wdzięczając się za poparcie i poczytność, jakie „Gazeta Częstochowska” przez paromiesięczny zaledwie okres swego istnienia zdobyła, w celu zachęty do jej dalszego rozpowszechnienia postanowiliśmy wszystkim naszym prenumeratom w ciągu 1910 roku ofiarować:

WSPANIAŁE Premjum BEZPŁATNE

Będzie nim bogato i obszernie wydana książka ilustrowana, zawierająca:

Monografię Przemysłu Częstochowskiego i jej okolic.

W książce tej zawarta będzie historia rozwoju przemysłu naszego miasta i przedmieść, jego stan obecny i przyszłość. Brak tego rodzaju wydawnictwa daje się odczuwać dotkliwie i sądzimy, iż zamierzenie nasze powitane będzie z uznaniem.

B.) Wszyscy czytelnicy nasi miejscowi i zamiejscowi, prenumerujący „Gazetę Częstochowską” zarówno rocznie, półrocznie, kwartalnie, jak miesięcznie przez cały rok 1910, otrzymają tę książkę bezpłatnie, za zwrotem wyłącznie kosztów zbrożurowania jej t. j. 15 kop.

Wydawnictwo w formie dużego tomu ozdobione będzie wieloma rysunkami, portretami, wignetami artystycznymi i orawiotką kolorowaną.

W celu unormowania kosztownego nakładu prosimy o wczesne regulowanie przedpłaty. **Czytelnicy, którzy nie opłacili numeraty do dn. 15 stycznia 1910 r. tracą prawo do otrzymania premjum bezpłatnie.**

Redakcja.

„ARYSTOKRATYNA“
krem i proszek.

Odnaczona na wystawie lekarzy i przyrodników we Lwowie medalem złotym i dyplomem.

„Arystokratyna” działa przez swą zawartość węgliku antyseptycznie i orzeźwiająco, już po krótkim użyciu — staje się pięć lśniąco biała i nabiera młodocianej świeżości i wdzięku.

Pięgi zmarszczki, wagner, żółte plamy „Arystokratyna” usuwa po kilkorazowym użyciu.

Żądać w składach aptecznych i aptekach.

Główny skład na Królestwo i Cesarstwo w składzie apteczny **Wacława ORZEŁ** w Częstochowie, III Aleja M. 48. 27

Korzystajcie !!
tylko za 2 rb. 15 k.

Wysyłamy po otrzymaniu zamówienia i bez zadatku zegarek „Anker” odkryty, kieszonkowy, męski, elegancki, płaski, trwały z czarnej angielskiej stali z białymi randami, chodź dzwiczny, nakręcany uszkiem raz na 40 godzin. Cena tylko 2 rb. 15 k. 2 szt. 4 rb. Do każdego zegarka dodaje się gwarancję na lat 6 i dewizkę pancerną z wiecznego białego metalu. Za przesyłkę pocztową dolicza się do 1-go czy 2-go do 4-eh zegarków 50 k.

Adresować: Warszawa, Ch. Szustewicz, Nowelki M 14 G. C. Zegarok 1-go gatunku nie grubszy od srebrnego tuiła z fantazyjnym cyferblatem o 1-go rubla drożej także jeden damski 3 rb. 25 k. Zegarok z francuskiego złota „Doublet” marki „Prima-Vatch” uszudzonej wieloma medalami (zaden spejalista nie odróżni od zegarka za 100 rb.) tylko 6 rb. 2 szt. 11 rb. 40 kop., także jeden damski 7 rb. Bezpłatnie dodajemy do każdego zegarka dewizkę i brelok z tego samego złota.

1328

„WIECZNE ŚWIATŁO“

Świeczące statuy: Serca Jezusa, Serca Panny Marii, Anioła Stróża, Św. Antoniego, Św. Barbary.

Te wspaniałe według artystycznych modeli odlane statuy są ze szkła białego, różowego lub błękitnego, przyswiewiającego matowe lub błyszczące i zastępują przedewszystkiem ŚWIATŁO NOCNE. Z tylnej strony znajduje się zbiornik na oliwę do żywienia światła który w nocy cudnie promienia różem. W clemny pokoju rozpromienia się serce Jezusa lub serce Panny Marii co na katedze z obecnym głębokie wrażenie wywra.

Darmo do każdej statuy dodaje światło „Karbona” (pali się bez oliwy 2 lata **KOMPLET Rub. 5 kop. 50.**)

NOWOSCI: Te same statuy wysyła się także z przyrządem muzycznym odgrywającym 2 kościecne arje i kosztuje tylko 9 rub. 64 kop. Obstatunki wykonywa się po otrzymaniu zadatku (markami pocztowymi) za zaliczeniem.

PIOTR FRANOSEK, Warszawa ul. Pańska 6—10.

Nlech w każdym domu chrześcijańskim statuy takie nie brakuje

KANCELARJA
Adwokata Chabielskiego
WARSZAWA
ul. Piekarska Nr. 20.
Sprawy cywilne i karne. Do 10-iej rano i od 4—7 po poł.

Do wynajęcia różn. lokale, szopy i piwnice sklepów w ul. Krakowskie Nr. 15 vis à vis nadobudowanego się kościoła i Dojazd Nr. 31 na sklepy, fabryki, warsztaty, mieszkania i składy. Wis domość w kantorzep. Michała Herli Dojazd 31 telef. 24. 1234—26

Zgineła karta szpportowa wydawną przez fabrykę Warte na imię Jan 1337 Małec.

POTRZEBNA
Wzycinka lub chłopczyk 12—14 lat do rodziny francuskiej z dobrym akcentem dla konwersacji i zabawy z dwuletnim 8-mio letnim do domu wycieczki na wsi za całkowite utrzymanie i ubranie, może bezpłatnie pobierać lekcje języka polskiego lub ruskiego. Oferta: Gazeta niemieckiego. Oferty dla A. w adm. stochowska panu Z. Z. 3 Gazety. 1354

Potrębna zaraz sklepowa z praktyką handlową, i kasyja do Spółki Spożywczej we wsi Poczona. Złatając się do p. Kozłowskiego na plebani św. Zygmunta. 10 ran—1 po południu. 1352

Ukonczywszy wyższe kursy niukonwaleskie w zagranicą, udzielam lekcji lub ruskiego. Oferta: Gazeta niemieckiego. Oferty dla A. w adm. stochowska panu Z. Z. 3 Gazety. 1354

Kraków Zakład wolezności i sanatorjum spec. chorób nerwowych D-ka Kupczyka—ul. Szujskiego. 12—1 777

PRENUMERATĘ I OGŁOSZENIA przyjmują: Kaniór własny — Częstochowa Aleja 11 Nr. 38 — w Zawlerciu księgarni p. K. Lubcke i S-ka, w Noworadomsku p. A. Kałczyński, w Rakowie p. Leon Piotrowski, w Warszawie p. F. Syrewicz

Warunki prenumeraty: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 kop. 50, miesięcznie kop. 50 wraz z przesyłką pocztową lub odnośnieniem do domów. — **Ceny ogłoszeń:** Za wteraz jednosłowny lub jego miejsce: przed tekstem kop. 30, po tekście k. 10, obok tekstu (nadstawne) kop. 50, nekrologi kop. 20. Drobne ogłoszenia po 3 kop. za wyraz.

